

Περιεχόμενα

Πρόλογος	xxiii
Πρόλογος στη δεύτερη έκδοση.....	xxv
Πρόλογος στην τρίτη έκδοση.....	xxvii
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Η ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ.....	1
1.1. Εισαγωγή.....	1
1.2. Βασικές διακρίσεις της ναυτιλιακής βιομηχανίας	2
1.3. Η ναυτιλιακή επιχείρηση	9
1.4. Η κατηγοριοποίηση των ναυτιλιακών επιχειρήσεων	11
1.5. Πλαίσιο ανάλυσης της οργάνωσης και της διοίκησης των ναυτιλιακών επιχειρήσεων.....	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	25
2.1. Εισαγωγή.....	25
2.2. Προσανατολισμός της επιχείρησης και περιβάλλον λειτουργίας της.....	26
2.3. Ευρύτερο μακροπεριβάλλον	31
2.3.1. Τεχνολογικές δυνάμεις.....	31
2.3.2. Οικονομικές δυνάμεις	38
2.3.3. Πολιτικές, νομικές και ρυθμιστικές δυνάμεις.....	40
2.3.4. Πολιτιστικές και κοινωνικές δυνάμεις	46
2.4. Ναυτιλιακές επιχειρήσεις, ναυλαγορές και διακυμάνσεις.....	51
2.4.1. Εξελίξεις στις αγορές όταν η ζήτηση για μεταφορά φορτίων υπερβαίνει την προσφορά χωρητικότητας των πλοίων	53
2.4.2. Εξελίξεις στις αγορές όταν η ζήτηση για μεταφορά φορτίων υπολείπεται της προσφοράς χωρητικότητας των πλοίων.....	65
2.5. Το άμεσο περιβάλλον των ναυτιλιακών επιχειρήσεων.....	70
2.5.1. Οι πελάτες	70
2.5.2. Οι ανταγωνιστές.....	80
2.5.3. Οι προμηθευτές	85
2.5.4. Το ανθρώπινο δυναμικό	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	95
3.1. Εισαγωγή.....	95
3.2. Ο παγκοσμιοποιημένος χαρακτήρας των αγορών	96
3.2.1. Συνεργασίες στο σκέλος της εμπορικής διαχείρισης	98
3.2.2. Η αγορά ναυτικής εργασίας	101
3.2.3. Η αγορά κεφαλαίου.....	103
3.2.4. Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των πλοίων	106
3.3. Ναυτιλία και παράγωγος ζήτηση	108
3.4. Ο παράγοντας «πρόβλεψη»	112
3.5. Απόσταση μεταξύ παραγωγικής μονάδας και γραφείων	117
3.6. Συνύπαρξη και ανταγωνισμός επιχειρήσεων όλων των μεγεθών	118
3.7. Ευελιξία στην αντιμετώπιση των συνθηκών της αγοράς.....	120
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	123
4.1. Εισαγωγή.....	123
4.2. Πλαίσιο ανάλυσης των λειτουργιών και των συστημάτων της ναυτιλιακής επιχείρησης.....	124
4.3. Λειτουργίες και συστήματα στη ναυτιλιακή επιχείρηση	126
4.4. Οι λειτουργίες της ναυτιλιακής επιχείρησης	129
4.4.1. Επιλογή και απόκτηση πλοίων	130
4.4.2. Αναζήτηση και εξασφάλιση απασχόλησης για τα πλοία (ναύλωση)...	143
4.4.3. Λειτουργική διαχείριση των πλοίων.....	155
4.4.4. Τεχνική διαχείριση των πλοίων	166
4.4.5. Υποστήριξη της λειτουργίας των πλοίων	171
4.4.6. Στελέχωση πλοίων και γραφείων.....	172
4.4.7. Ασφαλιστική κάλυψη των κινδύνων	174
4.4.8. Διαχείριση πληροφοριών και επικοινωνιών	176
4.4.9. Χρηματοοικονομική διοίκηση	180
4.4.10. Επικοινωνία με τους πελάτες-ναυλωτές και τους λοιπούς κοινωνικούς και επιχειρηματικούς εταίρους.....	181
4.4.11. Ασφάλεια, ποιότητα και εκπαίδευση.....	182
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	191
5.1. Εισαγωγή.....	191
5.2. Η σημασία της οργάνωσης	192
5.2.1. Η οργάνωση ως λειτουργία.....	194
5.3. Η συστημική φύση των οργανισμών	194
5.3.1. Η ναυτιλιακή επιχείρηση ως σύστημα	199

5.4.	Οργανωτική δομή	201
5.5.	Δομικές διαστάσεις της οργανωτικής δομής	203
5.5.1.	Τυποποίηση.....	204
5.5.2.	Συγκέντρωση-αποκέντρωση εξουσίας	211
5.5.3.	Πολυπλοκότητα.....	214
5.6.	Μηχανισμοί συντονισμού της οργανωτικής δομής.....	226

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 | ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ.....	233	
6.1.	Εισαγωγή.....	233
6.2.	Ο παράγοντας «μέγεθος»	235
6.3.	Επίπεδο τεχνολογίας – Εξειδίκευση στόλου.....	244
6.3.1.	Ψηφιοποίηση και οργάνωση των ναυτιλιακών επιχειρήσεων	253
6.4.	Ο παράγοντας «περιβάλλον λειτουργίας»	262
6.5.	Ο παράγοντας «στρατηγική»	267
6.5.1.	Επιλογές στρατηγικών ανάπτυξης των ναυτιλιακών επιχειρήσεων.....	269
6.5.2.	Επιλογές στρατηγικών ανταγωνισμού των ναυτιλιακών επιχειρήσεων...	272
6.5.3.	Στρατηγική και δομή.....	276
6.6.	Η οργανωσιακή κουλτούρα	282
6.6.1.	Χαρακτηριστικά οργανωσιακής κουλτούρας.....	283
6.6.2.	Τύποι οργανωσιακής κουλτούρας.....	286
6.6.3.	Οργανωσιακή κουλτούρα και διαστάσεις της οργάνωσης.....	287
6.6.4.	Αλληλεπίδραση εθνικής και οργανωσιακής κουλτούρας	300

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 | ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....

309		
7.1.	Εισαγωγή.....	309
7.2.	Η τμηματοποίηση.....	309
7.3.	Παραδοσιακές προσεγγίσεις για την τμηματοποίηση των ναυτιλιακών επιχειρήσεων.....	311
7.3.1.	Τμηματοποίηση κατά λειτουργία	311
7.3.2.	Τμηματοποίηση κατά τομέα δραστηριότητας.....	313
7.3.3.	Μητρική μορφή οργάνωσης.....	315
7.3.4.	Γεωγραφική τμηματοποίηση.....	317
7.4.	Σύγχρονες προσεγγίσεις στην τμηματοποίηση των επιχειρήσεων	319
7.4.1.	Τμηματοποίηση κατά ομάδες.....	319
7.4.2.	Τμηματοποίηση Δικτύου	322
7.5.	Συνδυασμός μορφών τμηματοποίησης.....	323
7.6.	Τμηματοποίηση στις ελληνόκτητες ναυτιλιακές επιχειρήσεις.....	328

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΙΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	333
8.1. Εισαγωγή.....	333
8.2. Στρατηγική Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού (ΣΔΑΔ)	334
8.2.1. ΣΔΑΔ και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.....	338
8.3. Η λειτουργία της ΔΑΔ.....	347
8.4. Η ΔΑΔ στις υποδομές ξηράς της ναυτιλιακής επιχείρησης.....	350
8.4.1. Κατηγορίες προσωπικού στις υποδομές ξηράς.....	356
8.4.2. Διαφορετικότητα και φύλο στις ναυτιλιακές επιχειρήσεις	368
8.4.3. Προσέλκυση και επιλογή προσωπικού ξηράς.....	370
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΠΛΟΙΩΝ	381
9.1. Εισαγωγή.....	381
9.2. Το ναυτικό επάγγελμα.....	381
9.3. Το εργασιακό περιβάλλον του πλοίου	391
9.4. Ναυτικό επάγγελμα και φύλο.....	397
9.5. Το τμήμα πληρωμάτων της ναυτιλιακής επιχείρησης.....	401
9.6. Πρακτικές ΔΑΔ πλοίων.....	403
9.6.1. Ανταμοιβή και αποζημίωση	408
9.7. Διαχείριση πληρωμάτων και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα	415
9.8. Παγκόσμια αγορά ναυτεργατικού δυναμικού, πολυπολιτισμικότητα και ΔΑΔ πλοίων	426
9.9. Διαχείριση πολιτισμικής διαφορετικότητας.....	436
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ....	447
10.1. Εισαγωγή.....	447
10.2. Ναυτιλιακή βιομηχανία, ποιότητα και ασφάλεια.....	448
10.3. Διοίκηση ασφάλειας στη ναυτιλιακή βιομηχανία.....	450
10.4. Ο ISM Code	451
10.4.1. Οι πτυχές του ISM Code.....	457
10.5. Εμπειρία από την εφαρμογή του ISM Code	462
10.6. Ευνοϊκοί παράγοντες για την ανάπτυξη του SMS	467
10.7. Πλαίσιο ανάπτυξης ΣΔΑ.....	468
10.8. Διοίκηση ασφάλειας και οργανωτική δομή επιχείρησης.....	472
10.9. Το πρόγραμμα Tanker Management and Self Assessment	474
10.10. Διοίκηση Ασφάλειας, Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας και Ενεργειακής Απόδοσης, Η ενοποιημένη προσέγγιση	480

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11 ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	495
11.1. Εισαγωγή.....	495
11.2. Η εξωτερική ανάθεση ως στρατηγική επιλογή.....	496
11.2.1. Κίνητρα για την επιλογή και κίνδυνοι της εξωτερικής ανάθεσης.....	504
11.3. Δομή διακυβέρνησης και μοντέλα ανάπτυξης δραστηριοτήτων στη ναυτιλία.....	506
11.4. Εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων στη ναυτιλία.....	511
11.4.1. Παράγοντες που ευνοούν την εξωτερική ανάθεση λειτουργιών.....	512
11.4.2. Παράγοντες που δεν ευνοούν την εξωτερική ανάθεση λειτουργιών...	522
11.5. Εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων και ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις...	525
11.6. Οι ανεξάρτητες εταιρείες διαχείρισης πλοίων.....	531
11.6.1. Οι υπηρεσίες που προσφέρουν οι ανεξάρτητες εταιρείες διαχείρισης πλοίων.....	538
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	545
12.1. Εισαγωγή.....	545
12.2. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ).....	546
12.2.1. Ορισμοί της ΕΚΕ.....	548
12.3. Προσεγγίσεις απέναντι στην ΕΚΕ.....	557
12.4. ΕΚΕ και ναυτιλιακή βιομηχανία.....	563
12.4.1. Χαρακτηριστικά ναυτιλιακής βιομηχανίας και ΕΚΕ.....	569
12.5. Πρακτικές ΕΚΕ στη ναυτιλιακή βιομηχανία.....	576
12.5.1. Σημαίες και θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας.....	577
12.5.2. Πρακτικές ΔΑΔ.....	579
12.5.3. Φροντίδα για την προστασία του περιβάλλοντος.....	583
12.6. Προσεγγίσεις των ναυτιλιακών επιχειρήσεων όσον αφορά την ΕΚΕ.....	596
Βιβλιογραφία.....	605
Ευρετήριο.....	629